

de cap al tart de llum rogenca, il vent xiula furiat per les muralles scardades, sembla un cau de bruires rabioses, i la gent de terra baixa no l gosa a sguardar de por. Quand vé la pluja i la turbonada, els llampecs com serps de foc que s'empaiten volant, se caragolen pel pedruscall am flams d'incendit i les enrunes se somouen al sorollós trontoll del rodolament del tró i appar que la montanyu grinyoli com fera gelosa de sa presa; més, passa la tempesta, la pluja amolla ils reguerols vant sgotimantse per les pedres, cantant la cançó del rosari del aigua, i torna a eixir el sol després del mal oratge, i l'arc de Sant Martí, abraçals nuvols coronant el castell, qu'appar llavors un palau encantat de fades que surti al mitj d'un stany....

El poeta cor-près de bellesa sguarda lo castell enrunat i exclama: «¡Tu que mitj caigut vas aguantant el pes dels secles!... tu m'evokes les grandeses pasades.... Ta planta me parla dels temps feudals d'etat mitjana quant els trovaires alçavent cançons a tes damiceles. Me recordes, sí, juramets d'amors, i promences que jauen en el secret de tes pedres; me fas sentir veus apagades ja de cançons amoroses, d'illusions cantades, de planys i plors, de xiscles i gemecs i sclats de besos!... Me remembre rancunies, envejes i gelosies, plaers d'amors i d'aventures. Tu fores phar, quina llum cridava a artistes, cavallers i trovaires... mes avui tot fugí; demunt teu se sent el trepitj del temps, i les sotragades de la vida; sols ets un altar de reliquies, d'enrunes, ont se deturen i resen els pelegrits devots de l'Art i la Poesia, ja que tes enrunes trepitjantse fant gaudir la poesia del record, lo ressó llunyá d'una veu extingida. Ah! qu'én resta d'altres temps? enruna, torres ensolsides, finestrals esberlats, capitells caiguts, balustrades que cauen, baranes trencades, arcades que tremolen; tes sales rònegues semblent basses menjades per l'herbam; tes rovellades muralles gornides am catifes de llicsons, morrulls i panicoles, sont caus de lluerts i sagramtanes, i per lo alt de tos marlets, les aigles i falcons hi vénent a niuar.

De tos jardins no més romanen thuiés i xyprers, record de cementir; en lloc de flors, hi ha branques seques i molça aixuta, cardots i rebomballes que acompaña al punxós sbarzerar que s'arrapa pels muralles plens de vercosa borra i d'eura enfiladora. Tos fossos, humits i polsagosos, sont rheumatiques clotades am bravada de mort, sémblen que badin ta fossa pera que al caure t'enterris tu meteix.

Al mitj de ta portalada ne resta lo bell scut, scut

de noblesa, segell de grandesa, ques va sbarrant. Apar que com vella trascordada, recompili histories sense noms, llegendes sense fets, gestes ignorades quina ánima n'és la poesia, mes aqueix scut, record mut d'altres temps que quand plou sembla que plori, trencat i sborrós, apar lápida de tomba, i ses lletres i signes misteriosos fant d'epitaphi hieroglífic, i a dalt al cap-de-munt d'un torreó, com symbol de mort per etzar s'hi aguanta un panell am forma de creu que sempre tomba.»

¡Oh homes! sguarden aqneix vell casal, enrunat, llegiu en aqueix scut, com en llibre i veureu que com aqueix casal, fineixent ai! totes les grandeses de la terra!

M. V. B.

MISCELANEA

Firmada por numerosos socios del «Centro», se ha presentado á la Junta de Gobierno del mismo, una instancia pidiendo autorización para organizar una nueva sección que, bajo el título de «Sección científico-literaria», cuidará de fomentar la biblioteca y la celebración de conferencias sobre artes y ciencias.

Otorgada la autorización, se ha nombrado una junta intetina compuesta de los señores D. Mariano Grases, D. José Aymat, D. Antonio Porta, D. Ignacio Gran, D. José Ciurana, D. José Anguera, D. Antonio Ferrater, D. Luís Quer y D. José Prunera, la cual, con la Junta del «Centro», se halla ocupada estos días en la redacción del reglamento por el cual se ha de regir dicha sección.

Lo de las *imperiósas vacaciones de verano* no reza por lo que se vé para nuestra Junta de Gobierno. A más de haber hecho algunas notables adquisiciones con destino á la Biblioteca, se ocupa activamente en la organización de la Sección científico-literaria de que antes hablamos, en aumentar el número de socios protectores, en hacer los preparativos para la inauguración de una galería de reusenses ilustres y en otros proyectos de interés.

Aplaudimos á la Junta por su actividad, que, sin duda todos, socios y no socios del «Centro», ven con agrado, como lo prueba el número de 262 socios que ingresaron en nuestra sociedad durante el pasado Junio.